

LA CAMPAÑA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

y 10 centaus paper en l' illa de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y
Puerto-Rico, 16 rals. Estranger, 18 rals.

COSAS DEL DIA.

La fàbrica del cólera espanyol continua funcionant.

A D. Joseph li han regalat un bé... *Gente con gente.*

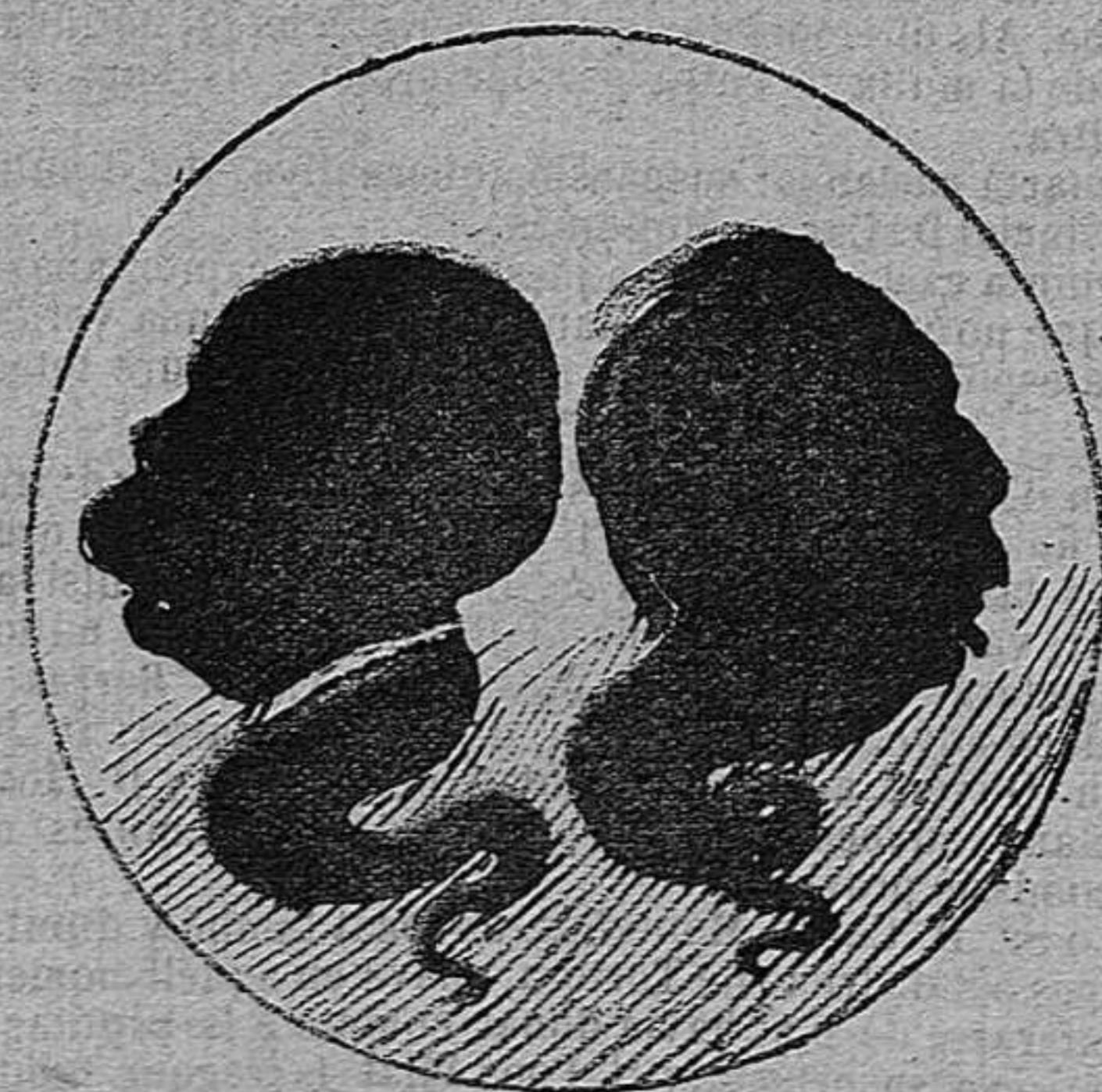
De Barcelona á Port Bou y de Port Bou á Barcelona... 25 duros diaris... ¡Quina ganga Doctor Lluhent!..

Temistocles Letamendi, héroe de las guerras médicas.

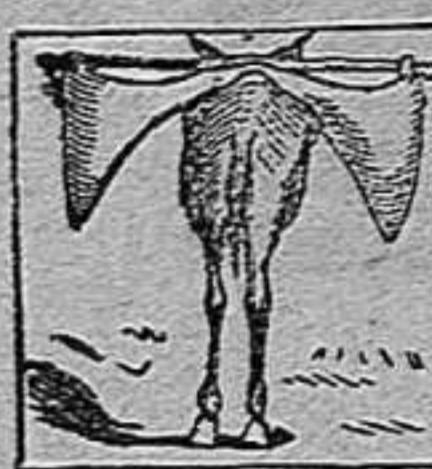
D. Joan no 's cansa mai y segueix fent catufols.

Dos cassos de cólera democràtic que son los que
donan mes cuidado al govern.

PONS PILAT DE TARRAGONA.

ARRAGONA, per si no ho sabian, es una ciutat espanyola. Que per lo que vaig a contarlos no 's figuren que hi ha un' altra Tarragona à la Xina, ó à la Persia, ó al Turkestan, ó à qualsevol altre país del Assia ahont està en vigor y es admés per l' us lo régime despótich.

Perque lo que ha succehit y está succehint à Tarragona es garrafal, es inconcebible.

Allà, com en totes las capitals de província, hi ha un pretor, un Pons Pilat fet à imatge y semblansa del cònsul antequerà. Lo Pons Pilat tarragoni es un vell del morro-fort, ex-diputat del temps de 'n Gonzalez Bravo y ab unes patillas tant ó mès llargues que la paciència del poble espanyol baix lo domini de la farma conservadora.

Hi ha ademès una Diputació provincial de la qual forman part alguns amichs del govern y altres que ho son avants que tot de la província y dels districtes que representan.

Hi ha, finalment, entre altres, dos periódichs liberals: *El Sufragio* y *La Opinion*.

Aquí tenen los personatges... Are aném al dram a.

Un dia al cònsul antequerà vā passarli pèl calanyés que à Tarragona havia de haverhi cólera. *Et colerum factum fuit.*

Pons Pilat vā dir: — «Vols un cólera? Donchs ja està fet. ¿Qué mès necessita? ¿Acordonar algunas poblacions? Donchs ja están acordonadas. ¿Vols res mès? ¿Desitjas que la Diputació provincial voti una cantitat per fer frente à la epidemia? Dónala per votada.

Y en efecte, la Diputació, baix l' impressió del primer moment, vā votar la cantitat que se li demanava. Pero després vā veure que allò era un cólera de camama; vā compendre 'ls immensos perjudicis que ab tot aquell desgavell s'ocasionavan à la província, hasta al extrem de que en alguns pobles fins quedavan privats de recullir los fruyts de la terra y no sols vā revoltarse, deixant sens efecte la consignació de la aludida cantitat, sinó que vā acordar dirigir una atenta representació al ministre, demanantli que no 's deixés sorprendre per las notícias exageradas que tal volta se li comunicavan, respecte à la salut pública de la província.

En aquest punt lo Pons Pilat tarragoni vā recordarse del seu apellido, y com à Castañeda que 's diu, vā comensar à repartir castanyas.

Primera castanya: delegar als diputats rebels per que 's trasladin als pobles acordonats. Los diputats no admeten la delegació, no per por à un cólera que no existeix, sinó per lo que té de absurdà y abusiva. No hi ha gobernador à Espanya que puga obligar à cap ciutadà à mudar de domicili sens previa sentència judicial. Los diputats no 's vā móure de casa sèva.

Segona castanya: multa de cinch centas pessetas à cada un d'ells. Una multa infundada, sense dret ni rahò, superior à lo que determinava la mateixa llei provincial, farisaicament interpretada. Los diputats se quedan tant tranquillos y sense pagar la multa.

Tercera castanya: als periódichs *El Sufragio* y *La Opinion* que combaten ab energia 'ls actes del Pons Pilat tarragoni, un altra multa de 2,000 microbis per barba. Als directors de aquests periódichs la notificació de la multa 'ls entra per una orella y 'ls surt per l' altra.

Quarta castanya: suspensió gubernativa del diputat provincial D. Carlos Montañés.

Quinta castanya: pero aquesta mereix capítol apart, perque no vā ser una castanya sola, sinó una verdadera espolsada, que jo fins crech que vān caure totas.

Un dia d' aquests lo Pons Pilat tarragoni, roig d' ira, que fins lo barret de copa li tremolava sobre las orellas y las patillas blancas se li agitaven convulsivamente, vā presidir la comissió provincial y à lo millor vā declarar que quedavan presos D. Anton Borrás y Madaco advocat y propietari, diputat per Falset; D. Joseph Oliver, advocat, diputat per Reus, y D. Joan Fontana, advocat, diputat pèl Vendrell, membres de la comissió provincial.

Lo Sr. D. Carlos Montañés, advocat tambè y diputat suspès pèl districte de Tortosa, anava en aquell moment à enterarse de si s' havia donat compte à la Diputació de la sèva suspensió, y 'l Pons Pilat tarragoni tambè vā posarlo pres en companyia dels altres, baix la custodia y vigilancia de la guardia civil.

No n' hi havia prou, y 'l mateix dia, 'ls polissons capturavan à D. F. Roca Sans, director de *El Sufragio*.

gio y á D. A. Madrona, director de *La Opinion* y 'ls conduian al inmundo calabosso número 2 del castell de Pilat.

Perque si Barba Azul tè un canò, Pons Pilat tè un castell.

Y darrera l' arbitriariat, la humillació.

Los quatre di nissims diputats provincials vān ser trasladats a la casa de la ciutat en calitat de presos.

Y l' arcalde, D. J. Fábregas, vā extender un recibo humoristich, que farà ensenyar las dents á 'n' en Romero Robledo... No s' hi farà poch tip de riure. Diu aixís:

«Recibi del alférez de la guardia civil D. Joaquín Truco, la cantidad de cuatro diputados.»

Y viva la gresca.

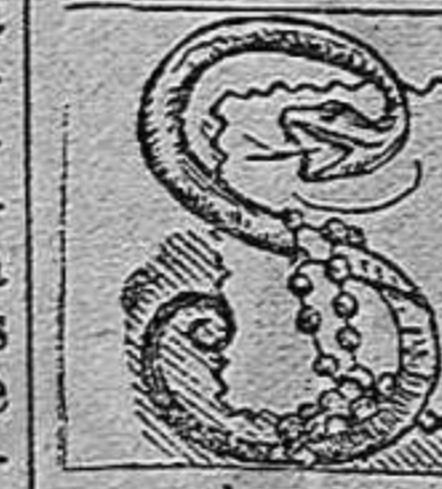
Mentre tant los detinguts venen sent objecte de las mès afectuosas probas de consideració y apreci. Milers de personas han anat à visitarlos y oferirlos sos respects. De tot arrèu reben telegramas y cartas en lo mateix sentit. Y de casi tots los pobles surten commissions envers la capital, per portar als presos l' expressió simpàtica dels veïns honrats de tota la província.

L' opinió 's desvetlla. Ja era hora. Entre 'ls quatre representants del poble que acaban de publicar una dignissima protesta: entre 'ls directors de dos periódichs apreciables que prefereixen la presó à passar per una arbitriariat pagant una multa injusta; entre aquelets nobles mantenedors de la dignitat y l' entresa del poble català y un Pons Pilat impotent y plé de veri, que fà 'ls últims espeternechs, sense que ni 'ls microbis s' hajen apiadat d' ell prestantse à secundarlo, no hi haurà una sola persona imparcial y de senderi que no 's decideixi en favor dels defensors de la causa popular y en contra dels conculcadors de totes las lleys y dels trepitjadors de tots los respects.

Si l' opinió pública de tot Espanya despertés ab lo brio ab que s' ha mogut la de Tarragona, los Pons Pilats que avuy la martirisan, passarian à la historia, à fer companyia à 'n' en Calomarde, al Conde d' Espanya y à 'n' en Gonzalez Bravo.

P. K.

LA CAMPANYA ADMINISTRATIVA.

i senyors: es la cansò de cada istiu. Quan la calor apreta y 'ls pochs diputats que quedan à Madrid comensan à trobar pesada la tasca d' haver d' anà al Congrés tres ó quatre horas cada tarde, lo govern tanca las Corts, los pares de la patria s' escampan en un santiamen, y 'ls ministres, que no volen ser menos, fán lo seu farsellet y se 'n ván també per aquests mons de Déu à pendre banys y à divertirse.

Llavorés quan la Correspondencia y 'ls periódichs que s' ensopegan à ser ministerials publican ab la major formalitat un suelto concebut en aquests termes:

«Los ministres A. y B. varen sortirahir de Madrid »dirigintse à tals ó quals establiments balnearis. Lo »ministre C. sortirà també, segons nostres notícies, en »lo tren correu d' avuy, y demà à primera hora pensan »marxar igualment a pendre las aiguas los ministres »P. y X. Entre la calma y la tranquilitat que proporcionan las excursions d' istiu, los ministres aludits »tenen lo propósito d' elaborar varios projectes de suma »trascendencia, destinats tots ells a normalisar y à »posar en ordre aquest desarreglo tradicional que s' observa en diferents rams de la administració pública, »y contra 'l qual clama en vā desde fa molts anys la »vēu unànim de la nació.

Esperém, pues, que 'ls viatges dels nostres ministres no serán simplement viatges de recreo y que en un plasso breu lo pais tocarà 'ls resultats d' aquesta vigorosa campanya administrativa.

Los que coneixen lo que significa tota aquesta retòrica ensucrada, fán una rialleta y 's posan à fe un cigarret sense inquietarse per lo que farán ó deixarán de fer los laboriosos ministres; pero 'ls que encara conservan una mica de candidés ó un resto de fé política, no deixan d' esperar ab certa ansietat los resultats de la campanya, creyent que ha arribat de veras lo moment de fer alguna cosa de profit.

Mentre tant los ministres s' installan cómodament en los seus respectius retiros, la calor vā fent de las sèvas, los fills de la patria suan y 'ls pares de la idem se ventan tranquilament en las costas del Cantábrich ó en las platjas de Biarritz.

Poch à poquet comensan à arribar notícies que revelan l' estat dels colossals treballs acomesos pels ministres responsables à ff de portar à bon terme la grrrran campanya administrativa.

Y las notícies diuen:

«Per cartas de Sant Sebastian sabém que 'l ministre »senyor A. ha sigut obsequiat ab un deliciós banquete »per la colonia de banyistas que, com cada any, s' ha »reunit en aquella agradable estancia d' istiu.»

«Segons nos escriu lo nostre correspolent de Portugalete, 'l ministre senyor B. està aposentat desde fa deu dias en casa del marqués de M. prenent part en las freqüentissimas excursions campestres que allí

s' organisan ab lo concurs de un verdader exèrcit de distingidas senyoretas y joves de la *high life*.»

«Lo ministre senyor C. acompañat de varios amichs y diputats ministerials, continua 'l seu agradable passeig per las pintorescas costas gallegas rebent obsequis per tot arreu, y no tenint prou temps per correspondre à las amables invitacions que desde varias localitats l' hi dirigeixen. Es probable que la proxima senmanya la passi a Vigo, trasladantse després à Ponferrada.»

«Los días transcorren aquí — ns diu lo nostre corresponsal de Gijon — d' una manera vertiginosa. Desde que ha arribat lo ministre senyor P. no tenim un moment libre: si més horas tingüès lo dia, més ne gastariam en divertirnos y obsequiar al distingit host. Are es una casserla plena d' incidents cómics y escenas sumamente encantadoras, ara un passeig marítim en canoas tripuladas per lo més florit de Gijon, ara una caminada al santuari de la Mare de Déu de la Empetta; ara, en fi, un ball de verdadera etiqueta en lo magnífich palacio dels condes de T. Lo ministre està encantat y si 'l compromis que tè d' anar à pasar uns quants dies à Santander no l' obligués à abandonarnos, probablement permaneixeria entre nosaltres tota la temporada d' istiu.»

«A pesar de lo que aseguran alguns periódichs, lo ministre senyor X. no pensa deixar per ara la seva quinta de Laredo. Aquest any s' ha reunit allí una societat sumamente escullida, y 'l ministre s' hi troba tant bé que hasta primers d' octubre no efectuarà 'l seu traslado à Madrid.»

Endavant: ja ha passat l' istiu; las ovelles tornan al corral y 'ls polítichs à la Còrt. L' enredo y la murmuració recobran nova vida, y ab la major frescura del món la comèdia suspesa à mitjós de juriol torna à reanudarse à derrers de setembre.

S' alabán y 's rebaixan figures y figuretas, se barren nomes, se forman partits, s' inicien disgragacions, se fan discursos y arengas, se fundan periódichs, s' inauguren cassinos.

Y el globo en tanto sin cesar navega por el piélagos immenso del vacío.

«Què s' ha fet de la tant ponderada campanya administrativa? Hont son aquells projectes salvadors que havian de convertir la patria en un paradís, fent que tothom pogués tirar gallina à l' olla y 'ls gossos anessin lligats ab llançoniass?

Què s' han fet?

Ningú se 'n recorda: es à dir, si; se 'n recordan aquells somia truytas que al sentirne parlar, creyan que, realment, anava de sério.

Las Corts s' obran; las eternas disputas per alcansar lo poder continúan ab lo visor de sempre; los que prenen la política com un ofici treballan com uns desesperats pera conseguir lo que desitjan, y 'l país, enganyat una vegada mès, va aniquilantse y aburrintse, acabant de perdre la fe, 'ls quartos y la paciència.

Desenganyemnos y no 'ns fém ilusions; lo joch dels partits monàrquichs es clà com la llum del dia: passar l' hivern prometent fer alguna cosa l' istiu, y al ser al istiu pensar com se passarà l' hivern. En pocas paraules: sostenir-se dalt del candeler, tramejant, enredant y recurrent à tots los medis.

Si 'l país desitja de veras una campanya administrativa, es indispensable que la emprengui ell mateix.

Y lo primer que tè que fe, es administrar una pallissa à tota aquesta càfila de vividors polítichs que fànnan à nació com una pilota, compadeixentla hipòcritament y riéntse després, à espatllas d' ella, de la sèva bona fe.

FANTASTICH.

BATALLADAS

QUELL governador de Tarragona tant fiero y tremendo ab la comissió provincial y ab la prempsa, no vā poder ni saber evitar lo següent:

Que 'l passat diumenje s' anunciasi una corrida de toros lidiats per una quadrilla de senyoretas de aquellas de lloguer.

Que de bonas à primeras los toros deixessin à ditas senyoretas fora de combat, impossibilitades de corre, perque las camas los tremolaven.

Y que 'l públich, enfutismat, comensàs à destruir la plassa, arrencant banchs, barreras, contra barreras, escalas y valls, tirant totas las cadiras al mitjà y fins blochs de pedra dels assentiments dels tendidos. Total set mil duros de desperfectes.

Vels' hi aquí un cas de *còlera popular*.... y 'l governador tranquil y satisfet agafant periodistas y diputats provincials.

Després de haver combatut à n' en Camacho per la projectada venta dels monts públichs, sembla que are en Cos Gayon busca la manera de pulirse ls.

Si tanta gana tenen aquests conservadors, ja 's podrían vendre 'l ànima que 'ls aguanta, que per lo ben arrapada qu' està deu ser un' ànima plena d' ungla.

Per haver dit un periódich de Mataró que havia arribat à aquella ciutat un reclutador carlista que oferia 10 rals d'aris als joves sense feyna, l'arcalde l'ha denunciad.

Are ja ho saben: si venen reclutadors, que vingan: si s'alsan partidas, que s'alsin.

Qualsevol diria que 'ls carlins tenen carta blanca de certs alcaldes conservadors.

No sé si ho fá la gana ó qué; pero lo cert es que 'ls esquerrans están molt nerviosos.

L'Esquerra Dinástica deya aquest dia: «Torném á ser à l'any 1868.»

Y després asega que la classe mitja, seduhida per la paraula de 'n Castelar, se'n anava à la República à marxes dobles.

Per l'Esquerra Dinástica no hi ha més que un remey: tot aniria bè si eridavan als esquerrans per fer un pastel ab farina del any 76, barrejada ab ous del any 69.

* * *

Pero hi ha un altre periódich, *El Eco Nacional*, que ni aixis vén las cosas prou claras.

Segons *El Eco Nacional* quan en Cánovas se'n vaja ja no hi haurà medi de aprofitar. «Per un costat l'esoüberbia teocracia y per altre avansa arrogant y esperansada la Revolució.»

«Entre dos muelas cordales, nunca pongas los pulgares.»

* * *

Devegadas les moribundos veuen las cosas més clarament que 'ls vius.

Jo no sé pas lo que succehirá; pero la veritat es que s'está operant una gran concentració de totes las forces liberals.

De moment, desinfectarem la política de microbis conservadors; després respirarem l'aire de la llibertat... y mes tard veurém.

Extracto de los Desheredados periódich de Sabadell: «Fá algun temps vá caure malalt lo mestre de Hostalots de Piera, trobantse ab la família en la major miseria. Lo rector del poble vá demanar als feligresos que s'compadiessen del mestre, y en una safata ván recullir-se de 5 a 6 duros vistos per tothom. Un senyor de Barcelona que s'troba al poble, ell sol vá donar un duro.

Lo capellá vá ferse càrrec dels quartos, enviant l'endemà à la casa del malalt: 1 pesseta y 3º quartos en metàlic, una lliura d'arrós, una de xacolata, una de melindros y una de bolados. La familia aquell dia no havia menjat y vá anar à cambiar los bolados, los melindros y la xacolata per bacallà.

Lo recaudat pujava de 5 a 6 duros: lo entregat valia un duro ab prou feynas. «De lo demés que se n'ha fet?»

Qui sab Mare de Déu! Potser lo rector dels Hostalots espera que l'mestre s'mori de fam, y lo demés li dirá de missas!

COLERA DE REAL ÓRDRE.—Vá minvant, minvant, fins al extrem de que al mateix Romero Robledo ja comença a ferli fastich. Los cassos sospitosos de Barcelona eran motiu més que suficient (dades las seves ideas sobre l'particular) perque 'ns posessin, no un cordó, sinó un llivant. Pero en Romero Robledo vol que hi haja colera à tot arréu, menys a Barcelona. Jo crech que això obreix à un cálcul molt sandunguero. Com que per tot ahont ell lo declara, desapareix al declararlo haurá dit: «Si per casualitat à Barcelona'l tenen, que se l'guardin. Jo no l'declaro no més que perque l'conservin.»

Per xó 'ls cordons continúan en varias localitats perfectament preservadas. Ulldecona, per exemple, es una població tant sana, que contant com conta uns 10,000 habitants, ab vint dies no ha tingut més que una defunció.

Mora d'Ebro continua acordonada y allá com à Ulldecona no hi ha res.

Las víctimas de la setmana son los diputats provincials y 'ls periodistas tarragonins. Aquests pobres han agafat lo cólera castanyélich, empenyat en treure 'ls los microbis de la butxaca.

A l'arcalde de Agramunt l'han suspés perque un delegat que vá anar à inspeccionar los llibres del Registre civil, vá trobar que a mitj'agost havian ocorregut cassos sospitosos, sense que aquell vaja donarne part. Ja mitj'agost! Ja veurán com lo dia menos pensat començaran à revisar llibres del any 65 y à destituir els alcaldes perque no donan part de que en aquell any vá haverhi l'cólera.

De totes maneras, com que las Corts han de obrir-se un dia o altre, allí se n'han de sentir de bonas, en Romero Robledo ha manat al director general de Sanitat que formulí una estadística dels cassos de cólera que hi ha hagut à Espanya. Serà un document delicios.

Sobre tot que no s'descuidin cap pormenor... ni l'cas de Tortosa.

Se tracta de una senyora que vá abortar. A pesar de tot vá presentarse à casa seva un delegat ab encàrrec d'estudiar lo cas sospitos y de procedir à la desinfecció, fumigació y acordonament de las coses, de las persones y del edifici. Y l'marit de la malalta, per treure'l de dutes sobre la naturalesa de la malaltia vá haverli d'enseñyar un fetu de quatre mesos!

L'estadística de la Direcció de Sanitat podrà dir: «Caso raro: Una señora de Tortosa no sufrió el ataque

sino cuatro meses después de habersele introducido el microbio en el cuerpo.»

Quina llàstima que siga mort Offenbach!

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Mollet vá insultar à un vehí honrat de aquella població, enviantli una carta particular y publicant un remitit en un periódich de Barcelona, plé de injurias e inconveniencias. Citat à judici de conciliació, vá respondre: «Que s'complau en retirar totas y cada una de las expressions ó parau-las que l'actor considera ofensivas à son honor compresas en lo remitit à que aludeix en sa demanda com també en la carta firmada pèl demandant y que l'actor ha exhibit en aquest acte, tant més quan la sèva intenció no ha sigut la de ofendre à ningú.»

Aquí tenen pintat al rector de Mollet, tant apte per cantar lo *gori-gori* com la *palinodia*. No seria mal que l'demandat li ensenyés à ser home de paraula; ja que la qüestió vá venir de que havent encarregat à un pintor lo pintar las portas de l'iglesia, quan aquest tenia fet lo gasto de pintura y demés, vá confiar la feyna encarregada, à un altre del mateix ofici.

Als homes lleugers de vegadas una condemna 'ls es molt útil. Aixis aprenen à ser formals.

A Mataró, diumenge passat, rosari de l'aurora al demati, despertant al veynat à copia de brams; y à la tarda professó. Per ceft que al sortir aquesta de la iglesia, un capellá molt gros, anomenat Dr. Fornells, anava tant embabiecat contemplant à las devotas, que topant ab una pedra vá caure à terra tant llach com Déu l'ha fet y perdent lo ciri. La consternació de las beatas que s'disputaven la gloria de alsar al sant varó y un coro de xiulets del públic ván ser l'acompanyament obligat de la magnifica tamborella del doctor Fornells de Mataró.

¿QUÉ ES AIXÓ?

A UN AMICH DE MADRIT.

Estimat company: Voldria que 'm donguressis descifrada la diabolica xarada qu' estém mirant avuy d'a.

Tú qu' ets vehí de Madrit y que ho tens més per la mà, pots'e 'm podrás aclará lo que jo veig enfosquit.

Fá uns quants mesos que aquí à Espanya, per davant y per darrera, tot marxa d'una manera espantosament extranya.

Hi ha una especie d'anarquia, en forma d'un gran pastel, que arriba desde l'quartel al fons de la sagristia.

Ningú s'entén; tothom s'á lo que l'hi dona la gana: tothom crida, tothom mana... y ningú s'ixa mana.

Tothom vol ferse la llei, tothom corra l'ansia en ristre; cada arcalde es un ministre, cada gobernado un rey.

Los amichs son enemichs, los enemichs son germans, los xichs insultan als grans, los grans estoban als xichs.

Don Francisco, l'd' Antequera, obra del modo que vol, fentnos fer cada bunyol que fá tremolar la esfera.

Don Genaro s'entrete recambiant las guarnicions, suprimint quatre botons y comprant un gos llebré.

En Silvela, l'sandunguero, treballa per sota mà, per veure si ab son germà fa la trabeta a en Romero.

Y l'trist Cos-Gayon vá y ve buscant si pot atiná cóm rediable s'ho fará per pagá 'ls deutes que té.

Avuy s'escampa la brama de que l'cólera es aquí, y l'endemà sentim di que l'tal cólera es camama.

Ara parlan de partidas que corran aquí y allá, y més tard se posa en clà que l'que corra son mentidas.

Lo treball se desencaixa, los quartos que quedan fujen, los queviures sempre pujan, la bolsa al revés, de baixa.

Y en mitj' de la confusió que tal desordi ha portat, tothom pregunta admirat:

—Pero veyam qu' es aixó?— Perque l'únich que sabém, y ja ningú en duple ho posa, es que aquí hi ha alguna cosa que nosaltres no veyem.

Tant trasbals, tant gatuperi, tant riure, tant murmurar, per fors té de acabar encubrint algun misteri.

Ara bés: qu'fá? qu'diu veyent aixó don Anton? qu'és del altre ó d'aquest mòn? qu'ese belluga? qu'és mort? qu'és viu?

—Cóm se comprén, cóm s'explica que un home tant sabellut

ara estigui sent lo mut, sense parlar gens ni mica?

—Cóm no surt del ostracisme en que s'ha anat à amagá, y vè aquí ab un cop de mà à arreglá aquest embolisme?

—Es possible qu'ell ignori los perills qu' estém corrent? Donchs qu'fá del seu talent davant d'aquest rebombori?

—No hi ha més, ho torno à dir, aquí s'hi amaga un misteri, misteri que l'meu senderi no pot arribar a aclarir.

Veyent, pues, que aquí ningú comprén aquestas traficas, per veure si acas m' ho explicas, hi resulta cansarte à tú.

—L'assumpto, pelat y net, es aquest: qu'és pot deure que l'móntru no s' deixi veure y estigui tant callat?

Coneixent tú la qüestió, espero ab tranquilitat que à la major brevetat sabràs dirme qu'és això.

C. GUMÀ.

CONTINUAN las disputas sobre 'l microbi entre en Letamendi, l'Olavide y altres metges.

Qui ho havia de dir que en plé sigle xix havian de tornar a reproduir las guerras médica!

Diuhen qu'en Martínez Campos ha escrit una carta diuent que 'l gobern ha de usar de tots los medis contra 'ls revolucionaris, saltant per sobre de la llei en cas necessari.

—No 'ls sembla que 'l general no s'correjeix ni s'esmena?...

No hi ha més, donà aquest salt quant se té la panxa plena!

Lo gobernador de Bilbao vá veure coronadas dignament las midas de precaució preses contra en Castelar. Lo dia que 'l gran orador feya 'l discurs en lo teatro, à fora ó à dintre del local estava concentrada tota la policia, y mentres tant los lladres ván penetrar impulsivament dintre de una botiga d'argenter, emportànsen ab lo major descans joyas per valor de uns 4 000 duros.

Suposa un periódich de Madrid que l'argenter vá assistir al banquete, quedantli l'consol de poder dir que si no li vigilaven la botiga, ja 'l vigilaven à n'ell.

No tundas, sino carreras de baquetas son las que reb El Barcelonés dels seus antichs corregionalistes y companys, *La Crónica de Cataluña* y *La Vanguardia*.

Pobre D. Francisco! Los dos periódichs que més encens li havian dat se li agafan un à cada patilla, y estiragassada vá y estiragassada vè, li arrenca graps los pèls, que un dia varen donarli aquella solemnitat majestuosa qu'era la gloria y l'encant de Barcelona y l'envaja del sindaco de Génova.

Sic transit gloria mundi, ó com si diguessem: S'ha acabat allò de dormir sobre 'ls llorers y ha arribat l' hora de dormir à la pallissa.

Justo castigo à su.... solemnidad!

Copiat del natural en un café de la Rambla.

Un concurrent crida al mosso y li diu:

—Fassi 'l favor de portarme El Barcelonés de avuy.

Lo mosso 'l busca y li porta:

—Si es servit.

Gira qua, y considerant que l'òrgan de 'n Rius y Taulet es un periódich que fá dormir, s'encamina novament cap al parroquià y li pregunta:

—A quina hora vol que 'l desperti?

Lo jutje de Tortosa vá rebre un ofici del arcalde de un poble de aquell jugat participantli que havian ocregut alguns cassos de cólera.

—It ofici comensava aixis:

—Tengo la satisfacció... etc., etc., etc.

Vels'hi aquí un émul de 'n Romero Robledo. Cada vegada que ocurría un cas sospitos, ell també té la satisfacció... etc., etc.

Grans disgustos à la terra y al cel.

A la terra entre 'ls argenters y 'ls capellans de la Mercé per haver tret aquests à Sant Eloy del altar que ocupava desde temps inmemorial posantli à Sant Miquel

Y al cel, entre 'ls dos interessats. D'aquesta feta Sant Miquel y Sant Eloy no s'parlan. Y fins se diu que

Sant Eloy hauria enviat padrons a Sant Miquel; pero que t' pòr.... Com que l' ditxós arcàngel sempre està ab l' espasa als dits....

Se projecta celebrar a Londres una exposició de invents.

Sr. Romero Romero: ¿vol guanyar lo primer premi? Envihi a Londres una ploma, un tinter, una quartilla y un exemplar de la *Gaceta*, dihen:—Ab aquests quatre objectes no més jo hi inventat un Còlera.

A propósito de la frasse del *Barcelonés* que deya que vè de la llibertat y vá a la llibertat:

El Barcelonés es un periódich de vaiven.

Y com que 'ls sèus antichs companys *La Crónica* y *La Vanguardia* las hi están atissant, *El Barcelonés* pot cantar al compás de las garrotadas:

Aquel meneo...
y aquel vaiven...

L' escena á Calaf. A l' iglesia hi ha varios devots que observan que á la Verge se li bellugan los vestits.

Gran emoció. Alguns devots preguntan á la Verge si demana alguna cosa. Algú t' més valor y s' acosta á la imatje á palparli 'ls vestits... y quan ménos s' ho esperaven surt de sota d' ells un gat, gros com un canonje.

Vels'hi aquí, com per mor' de un gat corre perill de quedarse sense feyna una Verge que ab un xich de bona voluntat dintre de poch hauria pogut fer la com-petencia á la de Lourdes.

Malviatje 'l gat!

Dissapte eclipse de lluna.

Dos badochs s' están á la Rambla en actitud de contemplar aquest fenòmen.

Un d' ells exclama:—Noy, no veig res.

—Això es que ja déu estar eclipsada, respón l' altre. A veure quina hora es, tréu lo rellotje.

Per donar gust al seu amich se posa la mà á la butxaca de l' hermilla y 's troba que li penja la cadena.

—Maliatsigal.. Me l' han robat.

—Vaja, home, no t' alteris que si no has vist un eclipse de lluna, al ménos hauràs vist un eclipse de rellotje.

En un establiment de banys, hi ha una senyora tota bufada, á la qual sembla que 'l rey no li es bon mosso.

—Tú, pregunta un banyista ¿sabs qui es aquella senyora?

—¿Ay, ay, no la coneixes? Es *sa Insolencia*, la marquesa Z.

—Mamá, ¿qu' es un petó?

—¿Com vols que t' ho diga, filla mèva?... Un petó es una tonteria.

—Are ja estich més contenta.

—Perqué, filla?

—Perque això prova que 'l mèu nuvi es un bon xicot. Figuris que m' està demanant sempre tonterias.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Plan-xa-do-ra*.

2. SINONIMIA.—*Bosch*.

3. TRENC-CLOSCAS.—*Mas de las Matas*.

4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Llobregat*.

5. GEROGLIFICH.—*Com més butxins més assassins*

Han endavatinat totes las solucions los ciutadans Pau Trucas y J. Segarreta, n' ha endavinadas 4 Pam y Pipa; 3 Martinet de Sant Martí; 2 Pep Ganguero y Un Artesà; y 1 no més A. Burinaga

XARADA.

Una dona molt quart-quinta que 's diu *Prima-dos y tres* vā comprar *ters* D. Ignés una hermosa y rica pinta; mes la senyoreta *Tot* d' això molt se vā enfadar porque no la vā comprar á casa de son nebó.

E MARISTANY DE MASNOU.

SINONIMIA.

Mira *Tot*, si t' vols curar un bon *tot* has de buscar.

TÍFI DE REUS.

CONVERSA.

—Per pò al Còlera 'l tio vol que marxi.

—Naturalment ¿y donchs qué t' vols quedar?

—No, pero ell vol enviar-me allá ahont hem dit y encare es pitjor que aquí.

ROCH DE RECH.

TERS DE SÍLABAS.

...

...

...

Primera ratlla vertical y horizontal: Nom de pobl català.—S-gora: se forma ab las olas.—Tercera: una regió de Espanya.

EGO SUM DE REUS.

GEROGLIFICH.
:: + :
Col
|
+ + 3

FIGORIO DE M.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Manich, Dos Metges, Krinst, Antonieta, Colirosat, Fumigat del Masnou, Un fill de D. Filomena: *Lo que 'ns envian aquesta setmana, no já per casa*.

Ciutadans Pam y Pipa, Tífi de Reus, Nas de punta inglesta, Figerio de M., Dos Manxegos, Un Cadavre mort difunt, Ciutada Paco, Nada, nada, santa nit y Carquinayoli de Galé: *Publicaré una part de las endavinillas y trencu-caps que 'ns enrián*.

Ciutadans Dos morts de gana, Arengada fresca, Martinet de Sant Martí y Pepet de Arenys de Munt: *Publicaré tot lo que 'ns remeten*.

Ciutada J. R. P. En l' articlet hi ha coses bonicas; pero 'l tot resulta una mica mansoy —J. V. y R. V. Vich: Sens dupte s' hauran errat de porta: per nosaltres tant res de bò son los carlins com los mestissos—M. Figuerola Aldrofèu: L' articlet està bé.—Pepet del Carril: Està una mica millor, pero 'l accent carrega encare sobre un monosílabo y fa que 'l vers no corri prou.—Ciutada T. Mataró y T. V. Mollet: Quedan servits.

CLÁ Y CATALÁ

LLISSENS DE GRAMATICA PARDA

DEDICADAS Á LA JUVENTUT INEXPERTA,

PER

C. GUMA.

Un bonich tomet de 32 planas en quart, impres ab molt esmero sobre paper superior

Preu: DOS RALS.

OBRA DE ACTUALITAT.

i GUERRA AL CÓLERA!

INSTRUCCIONS PER COMBÀTREL, ESCRITAS EN VERS PEL

Dr. C. GUMA

Catedràtic de medicina humorística.

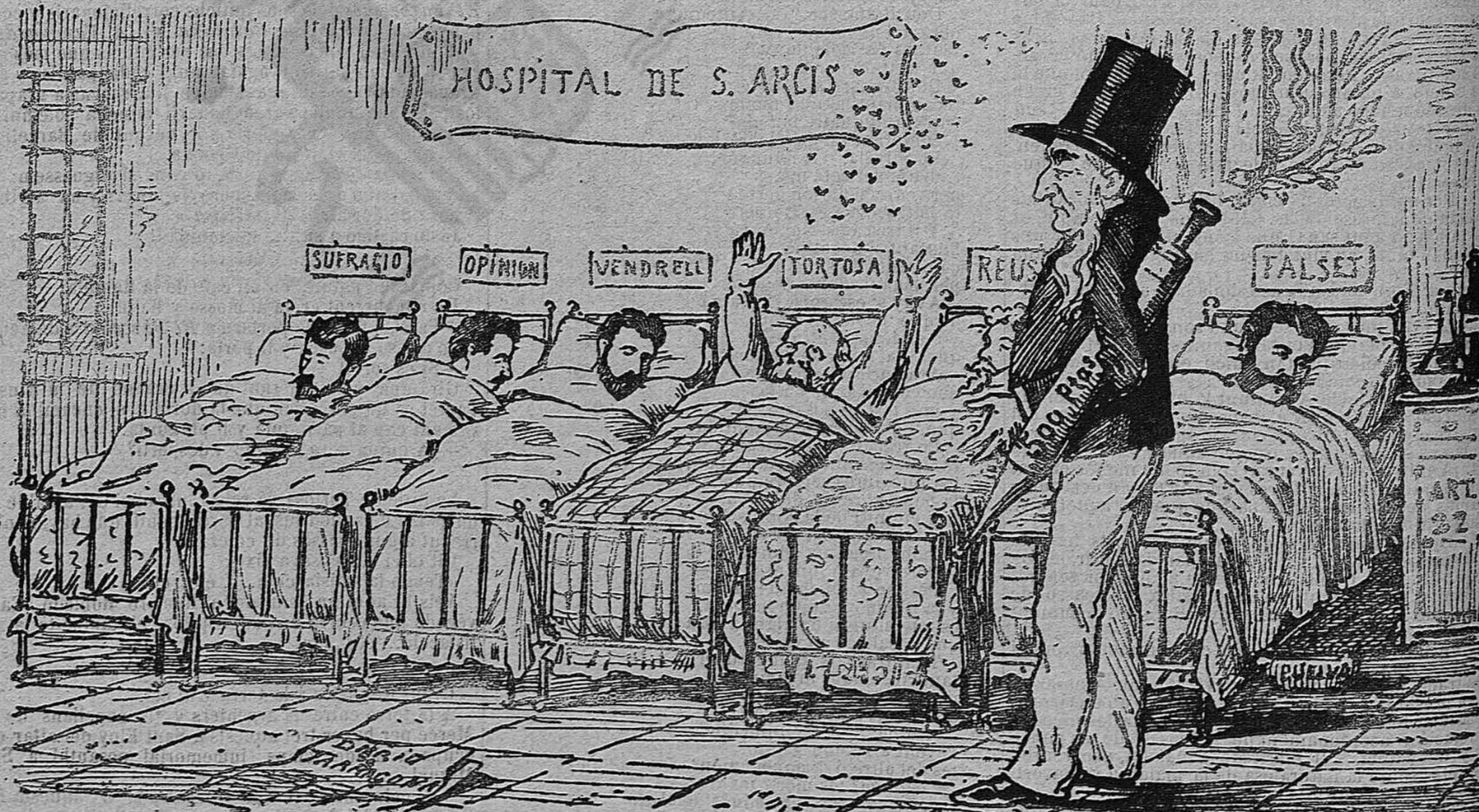
Segona edició.—Preu: iUN RAL!

Se ven en la llibreria de Lopez y demés principals llibreries y kioscos, aixis com en casa dels corresponents de LA CAMPANA.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro 21 y 22.

LO CÓLERA Á TARRAGONA.

—S' han empenyat en que no hi ha cólera, y á pesar de las 500 medicinas que 'ls he propinat, lo menos estarán 15 días á sortir de casa.